

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo ololetno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo ololetno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Porečna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red,

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Kralj Jurij grški umorjen.

V času, ko vihrajo grške zastave gori do Soluna na eni in blizu do Valone na drugi strani, ko sta Kreta in Samos združena z materno zemljo, ko je skoro ves helenski narod postal svoboden, je nek propal človek v Solunu umoril grškega kralja Jurija, ki je imel ravno letos obhajati petdesetletnico svojega vladarstva.

Da dedno obremenjen individui umori vladarja, ko je dosegel vrhunec svoje slave, brez pametnega vproka, vladarja, ki je imel najmanjšo civilno listo v Evropi, ki je bil vzor preprostega in dobrega človeka, to je gotovo zelo tragično. Vsaj se še popolnoma ne vé, kdo je tisti Grk Schinas, ki je kralja ustrelil; morebiti so mu po bolnih možganih blodile nekake socialistične ideje in se mu je zdelo hudo, da vojske noče se biti konec, pa še to ni gotovo, ker pravijo eni, da je bil le nadležen berač — na vsak način je to večalimanj noro dejanje, ki nima nobenega splošnega političnega ozadja, marveč je plod degeneriranega posameznika.

Da tak umor na razvoj balkanskih dogodkov ne more nič vplivati, je jasno. Kralj vseh Helenov postane rajnikov sin Konstantin, prvi tega imena za zadnjim bizantinskim cesarjem, pod katerim je padel Carigrad, zmagalet pri Janini, mož sestre Viljema II. Politično bo vodil Grčijo dalje bistroumni, previdni in dalekogledi Krečan Venizelos, Rusija bo grško kraljevino, ki se ima ravno carom največ zahvaliti za svojo neodvisnost, slejkoprej podpirala, ostale velesile razum ene ali dveh pa Grčiji tudi ne bodo nobenih velikih težav delale. Grčija se je dvignila, Grčija bo prospevala dalje.

Nekaj komičnega pa je žalostni dogodek v Solunu imel za posledico: nemško časopisje se je namreč zopet zelo blamiralo. Smrt kralja Jurija se je namreč večeraj pozno v noč izvedela, tako da je bilo treba spisati uvodni članek ob popolnem pomanjkanju vsakršnih podrobnosti. Od krščanske »Reichspost« do judovske »N. Freie Presse«, vsi so rabili kakšno vodilno misel in so jo našli v hipotezi, da je kralja Jurija umoril najbrže kak Bulgar. Iz tega so seveda nemške Kassandre razvile temno bodočnost balkanske zveze. Drugi so v atentatorju slutili pristaša kake anarhistovske družbe, ki se je okrepila sprčo vojske, katere noče biti konec, in zato apelirali večeraj zjutraj na Evropo, naj balkanski vojski stori z energičnim korakom konec, da ne pade morebiti še kaka plemenita žrtev, kakor je bil kralj Jurij. Vsi

ti komentariji so pa postali neizrečeno smešni, ko se je izvedelo, da je atentator brezpomembna propalica. »Što se babi htelo, to se babi snilo.« Balkanske vojske zaradi smrti grškega kralja ne bo nič preje konec, Bulgari, Srbi in Grki se ne bodo spoprijeli, velesile pa bodo svoje note izdelovale, izročale in sprejemale s tisto modrostjo, umerjenostjo in — počasnostjo kakor doslej.

Kar se rajnega kralja Jurija samega tiče, je bil kot princ iz danske rodovine Šlezvig-Holštajn v sorodstvu z večino evropskih dvorov. Sedanja angleška kraljica in bivša ruska carica sta bili njegovi sestre, angleški kralj in ruski car sta bila z njim v tesnem sorodstvu, njegova žena, kraljica Olga, hči velikega kneza Konstantina, njegovi otroci so poročeni s člani ruske in

popolnoma razklani, vsilile, je moral naposled iz dežele zbežati, ker ni tega naroda znal obvladati in ga je hotel komandirati z Bavarci. In tako so se spomnili na danskega princa.

Jurij je bil od doma navajen preprostega življenja, ni vsiljeval deželi tujcev, je Grkom pustil njihovo voljo, kjer je le mogel, in se tako ravno 50 let pretolkel kot vladar Helenov. Grčijo so bili Turki popolnoma opustošili, dežela je obubožala, kmečki stan je propadel, Grk si je pomagal naprej kot trgovec, mešetar, agent, oderuh itd. Odtod propad grškega plemena, odtod vedni notranji boji, odtod gnjiloba v upravi, odtod slabe finance in nezmožna armada. V teh razmerah ni bilo prijetno vladati. Grčija zato tudi v zunanje-političnem oziru od svojega prvega prepoda dalje ni imela prave sreče. Leta 1878. si ni mogla ničesar priboriti in Turčija ji

uprave. Stvar je postala jako kritična, toda naposled se je posrečilo najti pravega državnika, ki je obenem ukrotil preognjivite vojaške duhove, obenem pa začel z velikopotezno politiko — Venizelosa. In od takrat gre naprej.

X X X

Kralj Jurij je moral zatisniti oči, ne da bi videl delo, pri katerem je tudi on imel svoj delež, kronano. Velika Grčija se bliža svojemu uresničenju, dovršena še ni; še bo nekaj Helenov, ki bodo morali živeti pod polumesecem. Notranja povzdiga Grčije ima še priti, izvršiti se ima regeneracija tega nadarjenega, a nediscipliniranega naroda samega. Naj Konstantin doživi, kar Juriju ni bilo namenjeno. Eno pa je, kar najprisrčneje izmed vsega želimo: da novi kralj ohrani in vzdrži, kar se je pod njegovim očetom zasnovovalo, balkansko zvezo. Ta ideja naj preživi kralja Jurija, naj preživi tudi Konstantina in njegove sinove! Potem bo velika Bulgarija, bo velika in srečna Srbija, bo velika tudi Grčija.

X X X

Prvo poročilo o atentatu.

»Agence Havas« poroča iz Soluna: Dne 18. marca ob pol 6. popoldne je grški kralj Jurij zapustil palačo svojega sina princa Nikolaja. Spremljal ga je njegov pobočnik podpolkovnik Frankudis. Ko je kralj svoj navaden izprehod končal, je nekdo iz bližine z revolverjem na kralja ustrelil. Krogla je prodrla kraljevo telo, ki se je zgrudil v roke svojega pobočnika. Prihitela sta dva vojaka, ki sta kralja v bližnjo vojaško bolnišnico prepeljala. Meč vojnjo je kralj umrl. Krogla mu je srce prodrila. Ko se je zaznalo, da je bil kralj napaden, so generali in častniki ter načelniki civilnih uradov hiteli v bolnišnico, kjer sta se že nahajala princ Nikolaj in solunski vojaški guverner. Vse je bilo tiho, ko je predsednik zbranim častnikom naznanil, da je kralj mrtev in je častnike takoj zaprigan, da bodo zvesti novemu kralju Konstantinu, ki biva zdaj v Janini. Vsi so navdušeno klicali: »Živio kralj!« — Morilca so takoj po napadu aretirali; zdi se, da je blazen.

Podrobnosti.

Iz Solije dohaja o napadu sledeče podrobno poročilo: Kralj se je, kakor vsak dan, izprehajal ob morskem obrežju. Izprehajal se je po cesti, ob kateri leže vile,

Umorjeni kralj Jurij I.

Novi kralj Konstantin XII.

pruske dinastije. Te rodbinske zveze so Grčiji bile v mnogem oziru v korist. Kralj Jurij se je pisal pravzaprav Viljem in je bil sin danskega kralja Kristjana devetega. Leta 1863., ko je bil kakih osemnajst let star, so bili Grki zapodili Otona bavarskega, ki je bil leta 1831. po volji Rusije, Anglije in Francije postal po umoru talentiranega predsednika Kapodistriasa prvi kralj grški. Grški narod se je prvi med balkanskimi turškega jarma osvobodil, spremljale so ga simpatije celega sveta, najbolj pa se je za svobodo Grčije prizadevala Rusija, ki ni mirovala preje, da se ni ta narod osamosvojil in ga z uprav obćudovanja vredno vztrajnostjo podpirala. Avstrija ni stala ob zibelki preporeda helenškega ljudstva, pač pa sta si poleg Rusije pridobili za grško kraljevstvo največ zaslug Anglija in Francija. Oton vitelbaški, ki so ga te velesile Grkom, ki so bili medseboj

je, dasi je berolinska pogodba Grčiji priznala Tesalijo, Epir in južno Albanijo, odstopila le Tesalijo. Jonske otoke je bil Jurij ob svojem nastopu prinesel Grkom od velesil v dar. Leta 1885., ko se je Bulgarija povečala z Rumelijo, je Delyannis zahteval Kreta in Epir, a ni nič dobil. Leta 1897. je prišlo do vojske s Turčijo, ki se je pa jako naglo končala s popolnim in silno ponižujočim porazom za Grško, z veliko finančno izgubo in izgubo teritorija.

Skoraj je Evropa mislila, da se Grčija ne bo več povzdignila, toda narodove sile so prejšnje napake popravile. Največ je pripomogla k temu Kreta, ki je neprestano klicala po svobodi in ohranjala živo helenško narodno zavest. Leta 1909. — po vojaških preobratih v Turčiji — se je pa vzdignilo tudi grško vojaštvo in zahtevalo energičnejšo narodno politiko, reorganizacijo armade in vojne mornarice ter reformo

LISTEK.

V deželo deželo!

Malenkost. Spisal L. R.
(Konec.)

Veliko mesto je bilo tam, neštete luči so gorele v njem, po ulicah je bilo vse živo ljudi. Marički pa je stiskal strah srce in ni vedela ne kod, ne kam. Solze so ji zalile oči, ko je stala sama sredi tega tujega življenja, ki je šumelo in bežalo mimo nje.

Ko je stala tako vsa solzna in obupana na vogalu dveh velikih, dolgih ulic, ki sta vodili bogvekam, je stopila k njej starka in jo sočutno vprašala: »Kaj ti je, dušica, da jočeš?«

Marička ji je zaupala, ko je videla njen prijazni obraz in njene sive, dobre oči. Povedala ji je, da je tuja v tem velikem mestu, da ne ve, kam naj se obrne.

Starka jo je dobrohotno poslušala, prišla jo je nato za roko in ji dejala: »Pojdi z menoj! V moji sobici je prostora tudi zate in moj lonček ne bo prekipel radi tebe. Srečnejša boš morda kakor jaz, ki sem tudi prišla iz devete dežele in mislila, da najdem princa in srečo v deseti deželi, a sem našla

žalost in nesrečo in mnogo falotov in rešila komaj toliko, da živim.«

Marička je šla s starko. Cel mesec je bila pri njej, dokler je ni sreča poklicala v veliko palačo, kjer stanuje še sedaj in jo varuje noč in dan lep princ . . .

»Kakšen pa je ta princ?« vprašuje Oton.

»Popolnoma tebi je podoben, srček!« pravi Mici, privije otroka k sebi in ga poljubi na čelo.

»To je bila dolgočasna pravljica . . .« pravi fantek.

»Vidiš, danes ne znam nobene kratkočasne, ti pa jutri povem kaj lepšega . . .«

Mici prižge luč in sede k šivalnemu stroju. Oton pa si opaše sabljico, dene svetlo čelado na glavo, zajaše svojega lesenega konja, ga zaguglja in jaha v svojih mislih bogvekam.

Doli po trotcarju pa stopa nervozno mlad človek, si grize črne brčice in upira oči v razsvetljeno okno, za katerim sta Mici in Oton.

»Vrag, da je nocoj ni . . .« mrmra med zobmi.

In spet hodi nestrpno semintja . . .

X X X

Med ropot šivalnega stroja, žvenketanje Otonove sabljice in navdušene

vzklike mladega junaka je zabrnul električni zvonček.

»Bogve, kdo je?«

Mici je vstala in šla odpret, Walter pa je ustavljal svojega iskrega vranca.

Pred vrati se klanja tisti mladi človek, ki je stopaj prej po trotoarju.

»Gospodična Mici, ali bi izvolili malce na izprehod?«

»Gospod — jaz vas ne poznam . . . Kaj hočete?«

»Gospodična Mici, jaz stanujem vis-a-vis. Ze dolgo vas obožujem in pozdravljam in vi me še ne poznate? Vaše sladke oči so me zmotile. Jaz sem začaran. Gospodična Mici, samo pol urice idite z menoj! Saj vem, da ni ne gospe, ne gospoda doma. Zato sem prišel.«

Mici se hoče umakniti in zapreti vrata.

A neznanec jo je že ujel za roko in šepeta: »Mici, ne bodite taki!«

Zaman se mu izkušja dekle izviti.

Tedaj pa zaropota na parketu; kakor bi bil iz tal vzrastel stoji Oton ob vratih z golo sabljo v roki.

»Pusti Mici!«

»Streliš!« zamrmra presenečen galan in se umakne na prag.

Mici zaloputne vrata, objame malega junaka, ga visoko dvigne v zrak in stisne nato k sebi.

»Oton, kako si ti pridlen!«

»Glej, Mici, s sabljo bi ga bil, če bi te ne bil pustil!« pravi otrok in sklene roki Mici krog vratu.

Mici nese fantka v sobo, ga posadi na konja, sede k stroju in zopet zabrni melodija šivanja med stenami.

Otonu se ne ljubi več igrati se s sabljo in s konjem. Prinese stolček k Micini nogam, sede k stroju in pravi: »Sedaj se pa peljem v deveto deželo. Ali slišiš, Mici — stroj ropota kakor vlak? Kakor takrat, ko smo se peljali obiskat staro mamo na deželo.«

Mici ustavi stroj in se fantu nasmeje.

Oton pa zavriska kakor je slišal žvižgati lokomotivo in zakliče: »Deveta dežela! Deset minut!«

Ah, da, deset minut! . . . Ko bi mogel človek pogledati le deset sekund v deveto deželo svojih sanj, v deželo neminljive sreče, po kateri kopri srce sred trpkega, burnega življenja!

Mici se utrne solza iz oči, skloni se zopet nad stroj in ga zažene.

Oton pa kliče postaje, ki so na poti iz devete dežele . . .

do vile Alatin. Varnostne oblasti niso posebej za kraljevo varnost skrbele, ker se je kralj hotel prosto kretati in ni v svoji bližini trpel detektivov. Kralj je sodil, da je Solun varen, da si razmere v mestu še niso urejene, in je odklonil predlog, naj glede na svojo osebno varnost svoje izprehode opusti. Grške oblasti so kljub kraljevi volji stražile ceste, po katerih se je kralj navadno izprehajal, večkrat obstal in se z znanci razgovarjal. Okolu pol šestih zvečer je šel kralj mimo ribiških lop. Na bližnjem vrtu neke varietetne kavarne se dvignete dve osebi, ki sledite kralju. Ena oseba potegne revolver iz svojega žepa in s strani na kralja ustrelil. Morilec zakliče kralju: »Tu imaš!« Kralj, nevarno ranjen v prsi, se zgrudi v pobočnikovo naročje. Zaveš je takoj izgubil. Na pok so ljudje od vseh strani prihiteli, tajni policisti napadalec aretirajo. Umirajočega kralja prepeljejo v bolnišnico, kjer čez eno uro po napadu izdihne. V mestu je provzročil napad paniko. Turki so se v svoje hiše zapirali, vojaške oblasti so odredile obsirne varnostne naprave. Princ Nikolaj je takoj ukazal zasedati javna poslopja.

Zadnje kraljeve besede.

»Times« objavlja o napadu še več podrobnosti. Kralj se je s pobočnikom razgovarjal o vojski in o zavzetju Janine. Rekel je: »Če jutri obiščem nemški dreadnought »Goeben«, bo morala nemška vojna ladja kralju Helenov v Solunu izkazati časti, kar me zelo zadovoljuje.« To so bile zadnje kraljeve besede, ker ga je v bodočem trenutku zadela napadalčeva krogla in ga smrtnonevarno ranila.

V Solunu vlada mir.

V Solunu je popolnoma mirno. Zastopnik grške vlade, minister Raktivan, je z oklicem prebivalstvo obvestil o napadu in mu naznanil, da se je zapisala zvestoba kralju Konstantinu. Ko se je raznesla novica o napadu, je bilo prebivalstvo strašno razburjeno. Močne patrulje so krožile po mestu. Zasledujejo napadalčeve skrivce. V bulgarskem in judovskem mestnem delu so aretirali več oseb. Z javnih poslopij polajajo črne zastave, ki so jih tudi trgovci razobesili. Več trgovin so zaprli, ker se boje izgredov.

Morilec.

Napadalec je star približno 40 let. Ko so ga aretirali, ni hotel o nagibih napada ničesar povedati. Pri policiji je izpovedal, da se piše Schinas in je grškega rodu. Ko ga je častnik, ki ga je zasliševal, vprašal, če se mu njegova domovina ne smili, je Schinas odgovoril, da je socialist. V zadnjem zaslišanju je Schinas izpovedal, da je kralja iz maščevanja usmrtil, ker ga je kralj odklonil, ko ga je izprehodu prošil za večjo denarno podporo. Sicer pa napravljala vtis zmešanega človeka.

Sožalje našega cesarja.

Avstrijski cesar Franc Jožef je kralju Konstantinu v daljši zelo prisrčni brzojavki izrazil svoje sožalje nad žalostno smrtjo očeta.

Sožalje Bulgarije.

Bulgarski ministrski predsednik Gešov je odposlal grškemu ministrskemu predsedniku sledečo brzojavko: Pravkar se mi poroča o strašnem umoru Vašega ljubljenežega vladarja, visokega zaveznika našega vladarja in naše države. Z Vami vred delimo neizmerno žalost. Ko plakamo, ker smo izgubili enega prvih stvariteljev naše svete zveze, prosim s svojimi tovariši, ki smo radi grškega čina ničvrednega morilca ogorčeni, naj Grčija vzame na znanje, da bulgarska vlada in bulgarski narod globoko sočustvuje z Vami.

V Londonu.

Iz Londona se poroča: Kraljica Aleksandra je bila prva obveščena o smrti svojega brata, ko je došlo okoli 10. ure zvečer uradno poročilo. Kraljico je poročilo strašno pretreslo.

Druge podrobnosti.

Po nadaljnjih poročilih iz Soluna je streljal napadalec od zadaj na kralja. Polkovnik Frankudis se je obrnil in je prijel napadalca za roko, ko je hotel drugič ustreliti. Polkovnik se je boril z napadalcem za orožje in bi ga bil malone zadavil, ko sta prihitela dva orožnika in prijela morilca. Medtem se je smrtno ranjeni kralj zgrudil na tla. Položili so ga v kočijo. Težko je dihal. Predno so pripeljali kralja v bolnišnico, je umrl. Krogla je bila izstreljena na dva koraka in je prodrla skozi hrbet. Kralj je močno krvavel, križ, okrašen z diamanti, ki ga je kralj nosil na vratu, je bil pordečen s kraljevo krvjo.

Morilec Schinas je po zadnjih poročilih hotel po napadu pobegniti. Kraljev pobočnik je zabil, da niso prihiteli krečanski orožniki morilca usmrtili. Krogla je bila iz starega črnogorskega revolverja izstreljena. Morilec, ki je socialist, je bil baje prejšnje čase učitelj.

Novi kralj.

Takoj ko je došlo poročilo Venizelosu, da je grški kralj mrtev, je grški ministrski predsednik brzojavil prestolonasledniku Konstantinu, da naj se hitro v Atene vrne,

da kot kralj Konstantin priseže na ustavo. Kralj Konstantin se bo najbrže po vrsti bizantinskih vladarjev nazival Konstantin XII. Dne 18. marca so ga v Janini o napadu obvestili. Novica ga je zelo pretresla in več časa ni mogel govoriti. Armado je z dnevnim poveljem obvestil o žalostnem dogodku. Včeraj se je po morju odpeljal v Atene, kjer prične zbornica takoj, ko pride kralj v Atene, zborovati. Novi kralj priseže na ustavo.

Umor brez političnih posledic.

Sofijski vladni in diplomatični krogi so trdno prepričani, da izprememba na grškem prestolu glede na obstoj balkanske zveze ne bo nič učinkovala. Novemu kralju popolnoma zaupajo in so prepričani, da bo nadaljeval politiko umorjenega kralja.

Solun žaluje. Več Turkov ubitih.

Solun je v veliki žalosti. Vse trgovine, restavracije in kavarne so zaprte. Prebivalstvo je mirno že zato, ker napadalec ni niti Albanec, niti Turek in tudi ne Bulgar. Z Dunaja se poroča, da so v Solunu po umoru kralja Jurija izbruhnili nemiri, 12 Turkov in Judov je bilo usmrčenih, več pa ranjenih.

Morilec anarhist.

Napadalec Aleksander Schinas je izpovedal, da je vsled bede in boleznin postal socialist. Prošnjo, ki jo je Schinas naslovil na kralja, je spisal v neki gostilni. Iz pisma sledi, da ni Schinas nič izobražen. Nekaj izrazov o razdelitvi premoženja in o pospešitvi proletariata je najbrže iz neke brošure prepisal. Oblasti sodijo, da je Schinas blazen anarhist.

Balkanska vojska.

RESEN KONFLIKT AVSTRO-OGRSKE S ČRNO GORO.

Črnogorci prisilili avstrijski parnik do prevoza srbskih čet.

V Sv. Ivanu di Medua so Črnogorci 18. t. m. ustavili parnik »Skodra« družbe »Ungaro-Kroata«, ki ima 20 mož močno posadko. Kapitan, ki je podrejen kapitanu na Reki, je dal na zapisnik, da je turška križarica »Hamidiye« pri Draču nanj streljala. Kapitan je tudi izpovedal, da so črnogorski in srbski častniki z orožjem prisilili moštvo »Skodre«, da je prepeljalo srbske vojake iz Drača v Sv. Ivan di Medua.

Avstrija se pripravlja na energičen korak.

»Reichspost« poroča, da bo Avstro-Ogrska svoje interese na zahodni obali Albanije odločno braniti, ker Srbi in Črnogorci kršijo določila mednarodnega prava. Avstro-ogrski poslanik v Cetinju bo pri črnogorski vladi energično interveniral in njegovo poročilo bo odločilno za nadaljnje korake monarhije.

Lahi Grkom ne pustijo Valone.

Vsi rimski listi se pečajo s poročili o prodiranju Grkov v južni Albaniji in naglašajo, da Italija Grkom nikdar ne bo dovolila, da stalno zasedejo Valono ali druga albanska mesta. (Grška oficijelno zatrjuje, da Valone sploh ne misli zasesti. — Op. ured.)

Lahi hočejo Albanijo zasesti?

»Italia« poroča, da je laški vojni minister v Genovi rekviriral štiri parnike za prevoz vojakov v Albanijo. »Avenire d'Italia« poroča, da je laška vlada pripravila za prevoz vojakov v Albanijo parnike »Bologna«, »Riva«, »Mazzini«, »Cavour« in »Albano«.

Črnogorci obstreljujejo Skader.

Z Dunaja poročajo poučeni krogi, da so Črnogorci z granatami popolnoma razstrelili v Skadru več konzulatnih poslopij, laški ženski samostan, avstro-ogrsko sirotišnico, deloma pa tudi frančiškanski samostan in več hiš avstro-ogrskih podanikov. Značilno je, da pri obstreljevanju ne gledajo predvsem na uničenje zunanjih utrd, marveč na to, da popolnoma porušijo mesto, osobito tisti del, kjer stanujejo inozemci. Zadnja poročila iz Skadra trde, da trpi prebivalstvo na lakoti in da je položaj inozemskih kolonij obupen. Črnogorski parlamentarji, ki so pozivljali na predajo trdnjave, niso hoteli sprejeti skupne note konzulatov glede na bombardement konzulatov in inozemskih kolonij.

Nova alera s Črno goro zaradi Djakovice.

Iz Djakovice dohajajo na Dunaj poročila o grozodejstvih, ki so jih črnogorske čete prvozočile v Djakovici. Umorjen je bil katoliški duhovnik Palić, 70 rodbin katoliškega rodu Katinari so s smrtno grožnjo prisilili, da so od katoličanstva odpadle, drugim katoliškim rodovom so dovolili le kratek rok za odpad. Tudi z razdelitvijo zemljišč delajo za odpadništvo. Črnogorska vlada je odklonila, da bi slučaj Palić preiskal neki avstro-ogrski konzulatni funkcionar, češ, da je to proti njeni suvereniteti.

Konfiscirana poročila.

Z Dunaja se poroča, da so ondi konfiscirali danes »Reichspost«, »N. W. Tagblatt«, »Deutsches Volksblatt« in »Ost-

deutsche Rundschau«, ki so objavile neko mornariško vojaško vest z juga.

Dnevne novice.

— Vrhovna uprava Hrv. Stranke Prava bo imela sejo dne 27. in 28. t. m. v Opatiji. Na posvetovanju bodo sodelovali tudi Slovenci.

— Imenovan je č. g. Frančišek Vovko za župnega upravitelja v Šempetru pri Novem mestu in č. g. Frančišek Zorko, ekspozit v Nadenje mselu za župnega upravitelja v Košani.

— Za narodno avtonomijo se je na shodu v Ustju zavzel tudi nemškočeški poslanec Lodgman. Sicer češki Nemci že dalj časa stoje na stališču narodne avtonomije, seveda zase, ker so manjšina, toda sedaj je poslanec Lodgman to načelo raztegnil na celo državo in čisto odločno zavrnil tisto nemško frazo o kulturni in gospodarski premoči, vsled katere naj bi tudi v politiki odločevala le nemška volja. Lodgman je rekel: Priznajmo že enkrat, da smo Nemci v tej državi obsojeni v manjšino. Sedanjí centralizem nam ne more več priboriti nazaj izgubljene pozicije; mi se moramo ojunčiti in Avstrijo razdeliti na njene narodnosti; Ogrska nam bo morala slediti. Ko bi Turki podelili svojim narodom samoupravo, bi si prihranili svojo današnjo usodo; tudi mi moramo avstrijskim narodom dati avtonomijo, s tem zasiguramo eksistenco tudi sebi. Nemškočeška sprava je le kompromis in ne zagotovi naših koristi. Če hočemo na Češkem doseči samoupravo, je to le mogoče v okviru splošne narodnostne sprave v Avstriji. Sedanje deželne meje morajo izginiti, država se mora zgraditi na narodnofederalistični podlagi. Množe se torej nemški glasovi, ki spoznavajo nemožnost nadaljnjega obstoja sedanje vlade, le koroške nemške nacionalce je mladoturška oholost tako prevzela, da imajo menda že do ure preračunano, kdaj da izgine zadnji Slovenec z zemlje. Toda tudi tam ne bo odvzeta grenka kupa končnega spoznanja.

— Prerekanje brez pomena. Dr. Rostohar razlaga v praški »Union« razloge, ki so v slovenskem narodu zopet zbudili ilirizem. O sam mení, da je to gibanje »antisocialno« in »antinacionalno«, čeprav razume, kako se je slovenski narod mogel zopet zavzeti za jugoslovansko idejo. Dr. Rostohar se pač bori proti pojavu, ki se bo ali zopet razblinil ali se pa po sili dejstev res uveljavil. V prvem slučaju je vseno, če dr. Rostohar proti njemu piše ali ne, v drugem pa utegne postati glas vpjočega v puščavi. Mi menimo, da je beseda »ilirizem« postanska stvar, ideja je, ki oživlja. In ta je, da moramo Slovenci iskati odsej več kulture stika z Jugoslavi, kolikor jih je, in težiti za političnim edinstvom z Jugoslavi v mejah naše monarhije. Kako more Rostohar imenovati to »protisocialno« ali celo »protinacionalno«? Rostohar pač ne bo tajil, da se od Triglava do tam, kjer se izteka Vardar v egejsko morje, govori v bistvu en sam jezik. Tudi ne bo mogel nikati, da je narodna psiha Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bulgarov ena in ista in da so razlike nastale le vsled zunanjih razmer. Ali v srbskih in bulgarskih pesmih ne govori tudi naša duša, ali niso naš narodni zaklad, ali se ne čutimo zares brate, kadar pridemo skupaj, in sicer ne le vsled hipnega navdušenja, marveč vsled bistvene notranje sorodnosti? Te reči se čutijo in filozofske diskusije so tu popolnoma nepotrebne. Rostohar ne pomisli, kako zgodovina sorodne rodove razdružuje, a jih zopet tudi združi in sicer večkrat kar hipno in elementarno. Srbi in Črnogorci so se časih sovražili kakor pes in mačka, v nedoglednem času pa se utegnjejo spojit. Na Hrvatskem so Hrvati in Srbi našli v koalicijski politični »platformi« kljub Khuenu in Mažarom. Časih se tudi štajerski in goriški Slovenci niso med seboj prav razumeli, danes se je ta razlika popolnoma izravnala. Muhamedanski Bulgari so se čutili za nekaj čisto drugega kakor njihovi bratje v kraljestvu, čez par desetletij bo bulgarski narod od Donave do Carigrada zedinjen. Bavarci in Prusi so se svojčas smatrali kot nekaj čisto različnega, danes so politično in kulturno eno. In tako bo tudi na slovenskem jugu zgodovina govorila, ne pa razmotrivanja filozofov. Rostohar pač misli, da bomo Slovenci morali svoj jezik žrtvovati. Morebiti ga bomo res morali, morebiti pa ne. Da bi nam pa en sam pismeni jezik le koristil, bo pač tudi dr. Rostohar uvidel, če pomisli, da slovenske znanstvene publikacije ne najdejo odjemalcev. Naša narodna »individualnost«, kolikor je je v

resnici in ni le sad razmer, pa ne bo veliko trpela, če se potopi v jugoslovansku. Rostohar pač ni politik in ne ve presoditi, kolikakega pomena bi bilo združenje avstr. Jugoslovancov za nar. procvit in tudi za gospodarski razvoj slovenskega naroda. To naj je »protisocialno«? Tudi s stališča Nemcev in Mažarov, ki se naše razcepljenosti najbolj vesele, bi bilo boljše, če bi dr. Rostohar ne polemiziral proti ideji, ki je po našem mnenju močnejša nego pomisleki teoretika.

— Gospodarska kriza na Kranjskem. Po uradnih podatkih je bilo leta 1911. v okoliših ljubljanskega deželnega sodišča 14.215 eksekucij, od teh v Ljubljani 5186; leta 1912. pa že 16.021, od teh v Ljubljani 5668. V okoliših novomeškega okrožnega sodišča je bilo 1911. leta 7271 eksekucij, od teh v Novem mestu samem 349; leta 1912. se je število eksekucij zvišalo na 8464, od katerih jih pa na Novo mesto odpade samo 224. Pri ljubljanskem deželnem sodišču je bilo leta 1911. otvorenih 13 konkurzov, leta 1912. pa 25; pri okrožnem sodišču v Novem mestu je bilo leta 1911. otvorenih 8 konkurzov, leta 1912. pa 5.

— Tridesetletnica umetnika — Slovenca. Kakor smo že poročali, je včeraj slavil 30letnico svojega umetniškega delovanja na polju dramatične umetnosti naš rojak gospod Ignacij Borštnik, eden izmed največjih umetnikov na jugoslovanskih gledaliških odrih. Gotovo je, da se ima naše gledališče v prvi vrsti njemu zahvaliti, da se je razvilo iz skromnih početkov na ono stopnjo, na kakršni je bilo že pred 20 leti. A odšel je v Zagreb — zakaj, o tem bo še prilika pisati. Osvojil si je gledališko publiko v Zagrebu na mah, že s prvim nastopom, in priljubljen ter visoko čislán je med brati Hrvatov do današnjega dne. Dnevne »Mali Novine« pišejo o njem: »Dok su nam Fijan i Dimitrijevi prikazivali ljude, dotle nam ih Borštnik tumači. On živi svojo vlogo, ne le igra.« — Borštnik je prvič — kot diletant — nastopil 10. decembra 1882. v igri »Svoje glavnice«. Se isto leto je odšel na dunajski konservatorij, odkoder se je vrnil v Ljubljano kot dovršen umetnik po absolviranju dveh semestrih. — Nemo propheeta in patria! — No, tudi razmere pri zagrebškem gledališču niso ravno idealne. — »Slovenec« je priobčil pred nekaj dnevi lepo pesnitev Borštnikovo, kjer pravi umetnik sam: Spustite zagrinjalo! Zapustiti hoče umetnik deske, ki pomenjajo svet in življenje, — a s solzami v očeh. — Nezdružive razmere so mu oženile življenje pot. — Upamo, da se srečamo z umetnikom - rojakom še večkrat v naši domovini. Za danes pa mu kličemo: Živel ga Bog še mnoga leta!

— Umrl je na Dunaju po operaciji kapelnik vojaške godbe v Osijeku Jos. Žižka.

— Bilanca vevške papirnice. Papirnica Leykam v Vevčah izkazuje za lansko leto 1.607.560 kron čistega dobička (leta 1911. je bilo 2.109.656 kron čistega dobička). Izplačala se je 5% dividenda (predlanskim 7%). Kot vzrok, da je tovarna lani nazadovala, navaja vodstvo balkansko vojno in s tem zvezani preostanek izvoza v Orient; poleg tega da so vplivale tudi težave v kreditnih razmerah in pa dolgotrajni delavski štrajk. Družba upa, da se razmere ugodno spremenijo, ko se upostavi mir na Balkanu.

— Na albanskih potih. V Šiški stanuje velik prijatelj in zagovornik Albancev, strojevodja Gregor. Gregor je poleg tega hud Nemec in odpadnik od katoliške cerkve. Pretekli tork zvečer je peljal vlak proti Dolenjskem. Prišedši v Novo mesto, je odšel namesto spat, v tričetrt ure oddaljeno vas Grublje po kokoši za pečenko za velikonočne praznike. Tam je pobasal okoli polnoči v nekem kurniku 2 purana in 4 kokoši in jih prinesel v spalnico železničarjev. Perutnino je vrgel pod posteljo, sam se pa vlegel lepo počivati. To je prvi prizor iz te kokoške drame. Drugi je pa sledeči. Ko se v sredo zjutraj gospodar hiše zbudi, zapazi, da mu manjkajo v kurniku kokoši in purani. Zapazil je v snegu stopinje in prišel na to, da vodijo na kolodvor. Šel je na orožniško postajo ovaditi tatvino. In tako je že v sredo zjutraj vladala na kolodvoru v Novem mestu velika živahnost, ko so začeli orožniki iskati kokoškega tatu med uslužbenci državne železnice. Gregor je bil seveda zelo presenečen, ko so mu vlekli izpod postelje kokoši in purane in so mu tako odjedli velikonočno pečenko. Preiskava je dognala, da je izginilo v vasi Grublje, odkar vozi Gregor na dolenjsko stran, že 40 kokoši. Ker je pa bilo pred kratkim v Trstu albansko zborovanje, trdijo nekateri, da jih je pošiljal Gregor svojim prijateljem na albanskem kongresu za prigrižek.

— **Poročnik avtomobilist ustreliš kmeta.** Posestnik Valentin Cerar iz Kranjske se je pred praznikom mudil v Ljubljani. Pri »Gospodarski zvezi« je naložil na voz gnojila in se nato odpeljal proti domu. Pri Lukavici je pridiral za vozom z avtomobilom poročnik Praeger. Avtomobil je zadel v zadnji del voza, vendar je vozil naprej brez posebne neizgode, ko pa je bil že 40 korakov naprej, se je poročnik obrnil nazaj in streljal na kmetov voz. Krogla je zadela Cerarja v sence, da je kmalu nato umrl. Poročnikove lahkomišelnosti sploh ni mogoče dovolj kaznovati, ker nihče ne more oživeti poštenega moža, ki mu je bilo na tako krut in nečuten način ugrabljeno življenje.

— **Pesnik France Prešeren in Miha Pučnik v Kranju.** Znano je, da je pesnik Prešeren rad zahajal na »Staro pošto« v Kranju, kjer se je takrat zbirala vsa inteligenca. Tako so nekega večera, najbrž leta 1847., ondi sedeli: stari Karel Florian, doktor Prešeren in krojač Pučnik. Kar stopi v gostilno nek zavarovalni agent. Tedaj se oglasi pesnik Prešeren: »Korl, dajva zavarovat Pučnika.« Slednji je bil namreč okrog 28 let star, zelo suh in slaboten. Mislila sta Prešeren in Florian, da bosta kmalu vlekla zavarovalnino. In res: Prešeren je vse potrebno spisal, Florian pa plačal zavarovalnino za Pučnika. Toda nista dočakala, da bi potegnili zavarovalnino, kajti Pučnik je živel še okrog 67 let, onadva pa že dolgo krije zemlja.

— **Bela zastava je visela** minuli ponedeljek opoldne raz postopje c. kr. okrajnega sodišča v Kranju, pa le malo časa, kajti čez pol ure so jo zopet nazaj potegnili. Ljudje pravijo, da je to zelo redek slučaj in se ne spominjajo bele zastave okrog trideset let, ko jo je rajni ječar Jaklič enkrat razobesil.

— **Prestavljen je postajnačelnik** na Vrhniki Artur Mihelič kot asistent v Gorici.

— **Smrtna nezgoda.** Pri Davidu Jettre v Novem mestu uslužbeni 53 letni hlapec Jožef Kupice je 10. t. m. z dvovprežnim vozom peljal vodovodne cevi za železnico v Semič. Njegov voz je zvečer blizu Gabra srečal voznik Matija Pečaver; konji so besno dirjali. Kmalu nato opazi Pečaver na tleh ležečega Kupica, ki je bil nezavesten in je krvavel iz nosa in ušes. Poklicani železniški zdravnik, dr. Ofner je konstatiral nastopivšo smrt. Ponesrečenec je najbrže v spanju padel z voza in se ubil.

— **Umrli je na Brodu pri Boštanju** dne 19. t. m. posestnik Jožef Papež, v starosti 68 let, zvest pristaš S. L. S. R. I. P.

— **Mestna hranilnica v Zagrebu.** Vlada je po dolgem obotavljanju odobrila pravila »Mestne hranilnice« v Zagrebu.

— **C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu** je po organizacijskih določilih v imenu železniškega ministrstva načeloma odobrilo projekt državne železniške uprave za prezdavo odprtega predora v kilometru 74566 proga Trbiž — Ljubljana med postajama Kranj — Skofja Loka in za predložitve deželni vladi, da uvede o njem politični obhod. Sedaj je razpisan ta obhod, in sicer na 28. marca t. l. ob 10. uri dopoldne.

— **Osrednje društvo c. kr. poštarjev in poštinih odpravnikov,** deželna skupina za Kranjsko in Primorsko ima občni zbor dne 6. aprila 1913 ob 3. uri popoldne v hotelu »Ilirija« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

Ij **K umivanju nog na veliki četrtki** so bili letos sprejeti naslednji starčki: Kadunc Martin iz Ljubljane, star 91 let; Kerč Tomaž iz Predoselj, 89 let; Grašič Martin iz Kranja, 86 let; Koselj Jakob iz Kamne gorice, 85 let; Zalar Janez iz Borovnice, 84 let; Jane Janez iz Predoselj, 81 let; Demšar Jakob iz St. Jurja pri Kranju, 80 let; Arhar Anton iz St. Vida nad Ljubljano, 79 let; Brezovar Janez iz Ljubljane, 79 let; Sajovic Matej iz Gorič, 79 let; Trtnik Jakob iz Ljubljane, 76 let; Paternost Franc iz Postojne, 75 let. Skupna starost starčkov znaša 984 let, povprečna starost pa točno 82 let.

Ij **Papežev blagoslov** bode podelil prevzvišeni gospod knezoškof na velikonočno nedeljo v stolnici po končani pontifikalni maši.

Ij **Člani Marijine družbe gospodov v Alojzijevišču** se vabijo na kratak, a važen razgovor, ki se vrši danes ob pol osmih zvečer v Alojzijevišču.

Ij **Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani** se udeležijo procesije v domači župniji z zastavo. Zbirališče ob 5. uri pred cerkveno hišo. — Vabimo vse člane in članice, da se v obilnem številu udeležijo. — Odbor.

Ij **Umrli je danes dopoldne** uslužbenec »Katoliške Tiskarne« g. Franc Zabavnik, zvest član in odbornik

naše delavske organizacije od njenega početka. Naj vrli mož, ki je vedno družil zvestobo s požrtvovalnim delom, v miru počiva!

Ij **Umrli je danes hišna posestnica** gospa Franja Stark. Spoštovanemu gospodu soprogu naše najiskrenejši sožalje!

Ij **Obravnava v zadevi elektrarne** na Ljubljani se danes nadaljuje. Dopoldne so podali svoje izjave zastopniki mesta in vladni izvedenci, popoldne poda odločilno izjavo deželni odbor.

Ij **Gledališke benefice pred 60 leti v Ljubljani.** Gotovo bo vsakega ljubljana zanimalo, kako so svojčas gledališki igralci vabili k benefičnim predstavam v starem gledališču v Ljubljani. V rokah imamo tako povabilo igralke in pevke Terezije Ceresini iz leta 1854., ki je znala jako praktično to stvar urediti. Za benefično predstavo imenovane igralke v »Ständisches Theater in Laibach« se je igrala »Zwölf Mädchen in Uniform«, burleska v enem dejanju, in komična spevoigra v dveh dejanjih »Der Dorfbarbier«. Pevka Ceresinijeva vabila je na to svojo benefično predstavo s tem, da je razpošiljala rdeče svilnate žepne robce, na katerih je bil vtiskan cel program. Kaj praktično, ker je gledališki kavalir dobivši tako povabilo vtaknil je v žep in kadar je segel v žep, vedno privlekel na dan žepni robec, ki ga je spominjal benefice priljubljene pevke Ceresinijeve. To interesantno benefično povabilo pa je zanimivo še radi drugih posameznosti, katere izvemo iz njega. Predvsem vidimo iz imen igralcev, da je na tedanjem gledališču delovalo veliko laških igalskih moči poleg nemških. Dalje je razvidno, da so se predstave pričele vedno ob 7. uri zvečer. Najbolj zanimive pa so cene, katere so plačevali tedanji obiskovalci gledališča za vstopnice. Če jih primerjamo z današnjimi gledališkimi cenami, se nam zde smešno nizke. Tako je veljal parterni sedež 30 krajcarjev. Vstopnina v parterno ložo 20 krajcarjev, v galerijsko ložo je veljala 12 krajcarjev. Galerija je veljala 7 kr. Otroci so plačali v parterju 10 kr. Tudi druga gledališča zadevajoča naznanila dajali so na programe. Tako naznanja gledališko ravnateljstvo, da je 20. februarja 1854 zgubil nekdo kukalo v gledališču in se je oddalo takratnemu c. kr. policijskemu ravnateljstvu v Ljubljani, kjer naj je lastnik poišče.

Ij **Občni zbor pogrebne bratovščine sv. Jožefa** se je vršil dne 19. marca v mali dvorani Mestnega doma ob 5. uri popoldne. Blagajničarka gospodična Amalija Verher poroča sledeče: V letu 1912 je imelo društvo dohodkov 5753 K 79 vin., izdatkov pa 5433 K 35 vin., ostanek v blagajni dne 331. decembra 1912 je bil 320 K 44 vin. Vseh članov je bilo 686; skupno društveno premoženje je znašalo dne 31. decembra 1912 17 tisoč 211 K 45 vin. Vsi izstopivši odborniki so se zopet soglasno izvolili v odbor ter se je isti takoj po zborovanju sledeče konstituiral: Ivan Fras, načelnik; Fran Borštnar, načelnikov namestnik; Fran Soukal, tajnik; Amalija Verher, blagajničarka; Henrik Starckel, Elizabeta Cerkovnik, Marija Saverl, odborniki. Računskim preglednikom se izvolijo za dobo dveh let Fran Zorec, trgovec in svetnik trgovske zbornice, Anton Šeme, c. kr. poštni poduradnik, Fran Pavšek, sprevodnik južne železnice v poklju. Pri slučajnostih se sklone, da dobe oni člani, ki so pristopili s pristopnino manj kot 100 K, pravico do popolnega pogreba, po preteku dveh let, od onega dne, ko so k društvu pristopili. Pri veselem razpoloženju, da društvo leto za leto lepo napreduje, zaključil načelnik zborovanja ob 6. uri zvečer s pozivom na navzoče, da skušajo pridobiti v tekočem letu vsaj vsak po enega novega člana.

Ij **Gostovanje gospoda Ig. Borštnika v Ljubljani.** Slovensko gledališče v Ljubljani proslavi tridesetletnico umetniškega delovanja največjega slovenskega igralca — umetnika gospoda Ig. Borštnika s tem, da uprizori dne 26. marca duhovito Cankarjevo delo »Kralj na Betojnovi« z gosposdom jubilatantom v glavni vlogi.

Ij **Bračič pred sodiščem.** Ivan Bračič, 41 let star, pristojen v St. Lorenc pri Celju, sedaj natak na Reki, je bil svoječasno lastnik restavracij v Banjaluki in na Reki. V obeh krajih se je znatno zadolžil. Prišel je v Ljubljano kot vodja v hotelu »Union« in ko je bil od tu odslovljen, vzel je v zakup hotel »Ilirija« v tukajšnji Kolodvorski ulici. Umevno je, da so ga prejšnji dolžniki vedno preganjali, kar je imelo za posledico razne ekskurzije, ki so se vršile proti njemu. Čeravno je moral vedeti, da mu je vsled tega vsaka samostojnost onemogočena, ni maral biti uslužbenec, marveč je vedno hrepenel po samostojnosti. Hotel »Ilirija« je prevzel brez denarnih sredstev in je pričel delati zopet na kredit, k starim dolgovom nakopčili so se zopet novi in že po preteku leto dni je moral popustiti to podjetje, ker mu dolžniki niso dali miru. Bračič sam priznava, da ima okoli 10.000

kron dolga. Poizvedbe iz leta 1911. so dokazale, da je takrat njegov dolg znašal 7224 kron 46 vin., od katerega je odbiti dražbeno izkupilo v znesku 2008 K 49 v., torej znaša njegov dolg 5215 K 97 v. Seveda ni tu vstet dolg, ki ga je Bračič napravil na Reki in v Bosni, ker tega sploh ni bilo možno dognati. Od strani obdolženca je bilo skrajno lahkomišelnost brez denarnih sredstev prevzeti novo podjetje, poleg tega se je sploh malo brigal za prospeh hotela in rad obiskaval razne gostilne, ponoči pa igral na karte. Vse to skupaj je pospešilo odločilno krizo. Za kazeno mu je naložilo sodišče en teden strogega zopora, poostrenega z dvema postoma.

Ij **Iz gledališčne pisarne.** Na velikonočno nedeljo zvečer ob 7. uri (za nepar abonement) se poje prvičkrat v sezoni nanovo nastudirana velika Puccinijeva dramatična opera »Tosca«. V naslovni vlogi nastopi gospodična Zowczynska, vlogo Comaradosija poje g. Hafner, vlogo Scarpia g. Feifar, ki vodi tudi režijo. — Na velikonočni ponedeljek se izvajata dve operi, in sicer popoldne ob 3. uri velika tujska predstava Kalmanov »Jesenski manevri« (izven abonementa, za lože ne par), ki se je vsled svoje očarajoče glasbe tako prikupil občinstvu, da je bilo pri prvih treh uprizoritvah gledališče popolnoma razprodano; zvečer ob 7. uri (za par abonement) se pa ponovi velezbavna Offenbachova opera »Orfej v podzemlju«. — Na praznik dne 25. marca ste istotako dve predstavi, popoldne ob 3. uri velekomična burka »Pred poroko« (izven abonementa, za lože ne par), ki se ne odlikuje le s pristnim in svežim humorjem, marveč tudi z veliko situacijsko komiko. Zvečer ob 7. uri se poje druga Puccinijeva velika dramatična opera »Tosca« (za par abonement).

Ij **Ga. Lili Nordgartova,** ena najpriljubljenejših primadon, bo gostovala koncem letošnje sezone na slovenskem odru.

Ij **Dva ognja v dimniku.** V torek popoldne so se vnele saje v dimniku hiše št. 54 na Poljanski cesti, zvečer pa v Vrhovčevi ulici št. 9. Na oba kraja je prihitel oddelek gasilnega in reševalnega društva, ki se je, ko je bila nevarnost odstranjena, zopet takoj vrnil nazaj.

Ij **Izreden vihar.** V torek je po 12. uri opoldne jel pihati močan veter, ki je naposled takorekoč naravnost divjal. Podiral je drevesa, kozolce in ponekod trgjal kar polovico streh. Po barju je posestnikom prizadajal veliko škodo. Nobena slamnata streha ni cela, slama je raznešena po vrtovih kakor ob času požara. Tulilo je tako, da so se vsa poslopja naravnost majala in si med viharjem in dežjem nihče ni upal biti v hiši. Vse je bilo zunaj. Ljudje so bili silno preplašeni in pravijo, da se kaj takega še ne spominjajo.

Ij **V vlaknu povila.** Ko se je včeraj popoldne peljala z vlakom v Ljubljano 37letna kajžarica Ivana Adamlje, rodom iz litijskega okraja, jo je v bližini Laverce prehitelo in je povila mrtvo dele ženskega spola. Mater so potem z Dolenjskega kolodvora prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Brivnice** bodo po velikonočno nedeljo dopoldne odprte, na velikonočni ponedeljek celi dan zaprte.

Ij **Izkaz v mestni klavnici** zaklane živine in vpejanega mesa, oziroma zaklane živine. Od 2. do 9. marca 1913. V klavnici se je zaklalo: 73 volov, šest bikov, 8 krav, 195 prašičev, 159 telet, 29 koštrunov, 100 kozličev. Vpejanega mesa 690 kg. Zaklane živine se je vpejalo: 5 prašičev, 34 telet, 2 koštruna, 14 kozličev, 4 govedi z malimi zobmi.

Primorske vesti.

— **Državni poslanec dr. Anton Korošec v Gorici.** V soboto, dne 15. t. m., je predaval v Gorici državni poslanec dr. Anton Korošec. Dvorana pri »Zlatem jelenu« je bila nabito polna vseh slojev občinstva. Govornik je krasno obdelal temo: »Bodočnost Slovencev na Štajerskem«. Prišel je k nam ne kot odposlanec teh, ki umirajo, ampak teh, ki hočejo še živeti. Bodočnost je naša, zato, ker smo v organizatoričnem oziru že presegli Nemce in lahko tudi v kulturnem uspešno konkuriramo z njimi. Slovenci napredujemo, rastemo. Govornik je med drugim tudi povdarjal to žalostno dejstvo, da so slovenski soc. demokrati Štajerske in Koroške združeni v organizaciji nemških soc. demokratov. Sem naj vpre pogled vodstvo jugoslovanske demokracije, tukaj naj napravi red, če noče biti do skrajnosti nekonsekventno. — Govornik je žel za svoje predavanje velik aplavz.

— **Nemci v Gorici.** V sredo, dne 19. t. m. so sklicali Nemci v prostorih štajerske šole političen shod, kjer ima-

jo govoriti nemški poslanci znani pretepač državni poslanec Hummer, dež. poslanec Perko in državni poslanec Schreiter. **Protestiramo najodločnejše, da se prostori, vzdrževani od vlade, rabijo za take hujskajoče shode.**

— **Defraudacija pri c. kr. okrajnem šolskem svetu za goriško okolico** je precejšnja. Pobegli liberalci, oficijant Rozina je, kolikor je dosedaj dognano, defraudiral v letu 1911 in 1912 znesek 30.000 K. Ponaredil je pobotnice, davčna potrdila, poštne receptise, podpise itd. Z revizijo računov se nadaljuje. — Pričakuje se še drugih razkritij. Grehi pobegle liberalnega defraudanta se odkrivajo.

— **Samoumor mornariškega podčastnika.** Iz Pulja poročajo: Podčastnik c. in kr. vojne mornarice Ivan Gongga, po rodu Mažar, si je na vojni ladji »Nadvojvoda Fran Ferdinand« zasadi bilajonet v srce in kmalu umrl. Vzrok neznan.

— **Žrtav zapeljivca.** V torek zvečer so potegnili iz nekega vodnjaka v Lonjerju 20 let staro šiviljo Kovačevič Nesrečnico je neki brezvestni Friderik Kjuder zapeljal in jo naposled zapustil. Dekle je nato poiskalo smrt v vodnjaku.

— **Smrtna kosa.** V Kanalu je umrl včeraj g. Anton Ravnik, trgovec in posestnik v 64. letu svoje dobe.

— **Nemški politični shod v Trstu** se vrši danes zvečer. Shod sklicuje Nemško politično društvo za Trst. Na shodu govorita poslanec dr. Perko in Hummer ter dr. pl. Plachki.

Štajerske novice.

— **V Krakovu je umrl** polkovnik Maks Winkler, star 52 let. Truplo prepeljejo v Celje.

— **Župniji menjata** g. Fran Vidmaier, župnik na Zgornji Polskavi in g. Anton Šebat, župnik na Zusmu. Prvi bo instaliran dne 1. aprila v Mariboru, drugi istega dne v Slovenski Bistrici.

— **Občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Gradcu** se vrši dne 26. in 27. marca v deželni hiši. Na dnevnem redu so proračun, predlogi podružnic in nadomestna izvolitev enega podpredsednika. Vsekako je potrebno, da se ga spodnještajerski delegati polnoštevilno udeležijo.

— **Padanje cen živin.** Na vseh večjih živinskih sejmiščih je zadnji teden cena živin zelo občutno padla. Zgubo imajo ne samo pitani voli, ampak tudi plemenita živina in prašiči. Na graškem sejmišču se opazuje, da prihaja teden za tednom vedno manj kupcev iz drugih dežel, kar je znamenje, da postaja tudi drugod živina cenejša. Cena senu in krmi pa dan za dnevom rase.

— **Nemški tolovaji.** V krajih med Lipnico (Leibnitz), Gradcem in kraji proti koroški meji se vršijo skoro vsak teden napadi na potujoče živinske trgovce, poboji ropi itd. Graško porotno sodišče ima vedno opravka dovolj z roparji in morilci iz teh krajev. Iz Lipnice se sedaj zopet poroča o roparskem napadu, ki se je godil pred tednom v Sansalu pri Lipnici. Posestnik Jožef Deužman se je vračal s sejma v Predingu domov. 200 korakov od doma je bil nenadoma napaden in oropan gotovine 310 K. Ropa je osumljen sosedov sin Tomaž Pettinger, katerega so tudi že zaprli.

— **Bela žena.** V Mariboru so umrli: soproga ravnateljca nemškega dijaškega doma Alojzija Serpp (Srb), Jožef Polt, bančni blagajnik in hišni posestnik v Mariboru, Engelbert Zoratti, oče pozlatareja, žena občinskega tajnika Marija Brandner. — V Ptujju je umrla hčerka trgovca Lepoša, Jerica. — V Konjicah je preminul hišni posestnik in odvetniški uradnik Jožef Rest. — Pri Sv. Urbanu nad Mariborom je umrla mati narodnjaka Antona Lerbeka, Kunigunda Lorbek. — Na gradiču Haudsambacher pri Hočah je umrl v torek graščak Fríc Ludov. Pacher pl. Theinburg.

— **Umrli je v Konjicah hišni posestnik,** bivši podžupan Jožef Rest.

— **Nenavađen samoumor.** Iz Gradca poročajo: Policijski stražnik v Gradcu, Anton Lackner, ki opravlja svojo službo že dvanaest let, je bil že dlje časa bolan na živcih. Njegova družina ga je hotela oddati v umobolnico, a ko so ga v soboto peljali tja, je Lackner ušel svojemu spremljevalcu. V soboto opoldne so ljudje na cesti, ki vodi iz Gratweina v Judendorf, videli Lacknerja, slonečega ob telefonskem drugu. Zabiljal si je v desno senco deset centimetrov dolg žebelj. Na glavi je imel tudi še vse polno drugih ran, ki si jih je bil prizadajal sam. Okolu Lacknerja se je nabralo kmalu vse polno ljudi, zlasti otrok, a nihče se mu ni upal približati. Ljudje so hiteli po orožnike in stražmojstru, ki je bil Lacknerjev pri-

jatelj, se je posrečilo, da ga je spravil s seboj. Lacknerja so prepeljali v bolnišnico. Zdravnik je izjavil, da mu ne more izdreti žebila brez operacije. V bolnišnici so ga operirali in sedaj se je njegovo stanje že nekoliko izboljšalo. Najbrže mu bodo rešili življenje.

š Mestno gledališče v Mariboru je zopet na dražbi. To podjetje vsakega ravnatelja uniči.

Telefonska in brzojavna poročila.

MALI BARDANJOL PADEL?

Praga, 20. marca. »Narodni Politika« poroča, da so Srbi zavzeli Mali Bardanjol pred Skadrom. Poveljnik Ibrahim Talaat je baje padel. Skader gori.

OBUPEN POLOŽAJ V SKADRU.

Skader, 20. marca. »Südslavische Korrespondenz« poroča: Stanje prebivalstva v Skadru je obupno. Prebivalstvo je gladno. Essad paša je dal razdeliti moke, a to ne zadostuje. Črnogorske bombe so velik del mesta užgale. Veliko rodbin prenočuje v katedrali. Konzuli skušajo bedo lajšati. Toda vsega manjka, zlasti obvez in zdravil. Med prebivalstvom razsajata legar in skorbut.

SRBI PROTI SKADRU.

London, 20. marca. »Times« poročajo iz Soluna: Proti Skadru je odplulo 16 grških parnikov s 13.000 srbskimi vojniki in 36 topovi.

OSTRI SPOR MED AVSTRIJO IN ČRNOGORO.

Dunaj, 20. marca. Nasproti črnogorskemu dementiju izjavlja predsednik »Ungaro-Croate«, da so Črnogorci ob bombardementu pristanišča Sv. Ivana Medua kapitana ladje »Skadra« z grožnjami prisilili, da je moral v pristanišče iz grških parnikov, predno jih je turška križarica začela obstreljevati, kakih 600 srbskih vojakov izkrcati na kopno. Torej ni res, da so Črnogorci prisilili kapitana, da transportira srbske čete iz Drača v Sv. Ivan, marveč le v strahu pred bombardementom turške voje ladje prisilili v pristanišče se nahajajočo avstrijsko ladjo, da je pri izkrcavanju pomagala.

POSAMEZNOSTI O AFERI »SKODRE«.

Reka, 20. marca. Kapitan Blažič od »Skodre« pripoveduje: Ko smo došli v Sv. Ivan in hoteli naše blago izkrcati, nas je pristaniški poveljnik in črnogorski vojaški poveljnik pozval, da pomagamo pri izkrcavanju srbskih čet iz štirih grških transportnih ladij. Blažič je izjavil, da po mednarodnem pravu v to ni dolžan. Nato so mu Črnogorci zapretili, da ga ustrelje, in se je moral udati. »Skodra« je začela izkrcavati srbske vojske iz enega parnika, kar pridrvi »Hamidie«. Dve ladji je turška križarica potopila. »Hamidie« je nato odplula. Zdaj je hotel Blažič svoje blago izkrcati, toda pristaniški in vojaški poveljnik sta izjavila, da so vsi častniki aretirani, češ, da so avstrijski spioni, ki so prišli le vohunit, kaj Črnogorci v Medui počenajo. Na ladjo so stopili črnogorski častniki in prevzeli nad njo poveljstvo. Zraven vsakega pomorščaka se je postavil Črnogorec z revolverjem. Kar se čuje signal, da se je »Hamidie« zopet pojavila. Črnogorci so avstrijsko ladjo hitro zapustili. »Skodra« je nato odplula v Ulčinj, kjer so Črnogorci kapitana z revolverjem prisilili, da je podpisal nek reverz.

AVSTRIJSKA DIPLOMACIJA NERVOZNA?

Belgrad, 20. marca. Tu trdijo, da se dogodek z avstrijsko ladjo »Skadra« ni vršil tako, kakor pišejo dunajski listi. Črnogorci trdijo, da so imeli pravico proti odškodnini prisiliti nevtralnno ladjo k izkrcavalnemu delu.

Avstrijska diplomacija je po tukajšnjem mnenju le nervozna zaradi Skadra. Vele-vlasti namreč glede pripadnosti Skadra niso še ničesar sklenile. Avstrijska vlada pa bi rada to vprašanje radikalno rešila, ker vé, da bo Skader kmalu padel.

Eventualno akcijo Avstrije in Italije v Albaniji tu ne smatrajo za verjetno, ker je Albanija proglašena za nevtralnno pod zaščito vseh velesil.

AVSTRIJA IN ITALIJA NASTOPITA SKUPNO V ALBANIJ?

Dunaj, 20. marca. Danes je sprejel cesar grofa Berchtolda v avdijenci.

Nato je grof Berchtold konferiral z laškim poslanikom vojvodo d' Avarna.

»Reichspost« trdi, da sta se Avstrija in Italija zedinili glede skupne akcije z ozirom na Albanijo.

KAJ STORI RUSIJA?

Dunaj, 20. marca. »N. Fr. Presse« hoče vedeti, da Rusija ne bo Črnogore podpirala, ako pride med njo in Avstrijo do resnega spora. Rusija pa želi slejkoprej, da Djakovica pripade Srbiji. Vprašanje Skadra, ki ga Rusija prepusča Albaniji, pa Rusija ne navezuje na usodo Djakovice.

KORAK AVSTRIJSKE VLADE V CETINJU.

Dunaj, 20. marca. Oficialno se poroča: Avstroogorski poslanik v Cetinju je dobil nalog, da zaradi grozodejstev v Djakovici, dogodka v Medui in nehumannega obstreljevanja Skadra protestira.

RUSKO - BULGARSKA VOJAŠKA ZVEZA.

Peterburg, 20. marca. Včeraj je dopel semkaj bulgarski general Dimitriev. Dimitriev ima važno vojaškopolitično misljo. Gre se baje za obnovitev vojaške konvencije med Rusijo in Bulgarijo.

PRI ČATALDŽI SE BIJE BITKA.

Sofija, 20. marca. (Oficialno.) Bulgari so 18. t. m. pri Čataldži vrgli nazaj pet turških divizij, ki so poizkusile prodirati. Nato so Bulgari izvršili protinapad in vrgli Turke pri Epivatosu proti morju, kjer so Turki morali zbežati na vojne ladje. Pri Bulairu in Odrinu je vse mirno.

Carigrad, 20. marca. Turki so se pri Čataldži polastili več bulgarskih pozicij. Iz Čataldže je došel v Carigrad transport ranjencev. Bitka se vrši dalje. Turki prodirajo.

Carigrad, 20. marca. Pri Čataldži so Turki začeli z ofenzivo. Baje so na več točkah vrgli Bolgare nazaj. Pomagale so jim uspešno bojne ladje.

ODGOVOR VELESIL BALKANSKI ZVEZI.

London, 20. marca. Včerajšnja konferenca poslaničkov je sklenila pooblastiti zastopnike velesil v balkanskih državah, da izroče balkanskim državam nasvete velesil, ki se tičejo miru s Turčijo.

Te nasvete so odobrile vse velesile. Danes se konferenca poslaničkov zopet zbere. Domneva se, da se bo pričelo resnega položaja, ki vlada med Avstrijo in Črnogoro, bavila z albanskim vprašanjem. Gotovega se pa še nič ne ve.

Ruski poslanik, ki se je zaradi bolezni opravičil, se včerajšnje seje poslaničkov ni udeležil. Ako se tudi današnje ne, je zelo dvomljivo, da bi mogla konferenca vzeti v pretres perečo albansko zadevo.

Balkanske vlade so pa o mirovnih pogojih, ki jih smatrajo velesile za edino mogoče, že obveščene.

O Turčiji se poroča, da je pogoje, kakor jih je formulirala konferenca velesil, voljna brezpogojno sprejeti, kar pa se tiče balkanske zveze, bo menda pustila zahtevo po vojni odškodnini pasti, bo pa zahtevala, da se zato primerno zmanjša del, ki ga bo morala od turškega državnega dolga sprejeti.

Dokler pa balkanska zveza definitivno velesilam ne odgovori, so vse kombinacije prenačljene.

MORILEC GRŠKEGA KRALJA.

Solun, 20. marca. Morilec Schinas je bil svojčas učitelj in je bil došel pred dvema dnevi v Solun iz Vola. Bil je na atenski univerzi nekaj časa vpisan tudi kot medicinec. Schinas je popolnoma propal individij, katerega celo njegova rodbina zatajuje.

Schinas ni ravno nor, pač pa precej zmešan in se sam izdaja za socialista. Oznanjal je idejo o popolni enakosti in dejal, da se bo delavni čas v kratkem znižal na 2 uri na dan. Verjel je, da že v kratkem nastopi čas, ko bodo vsi ljudje enaki.

Sam priznava, da je nevrastenik. Ker je slutil, da kmalu umrje, je hotel svoje življenje, kakor pravi, drago prodati. V njegovih žepih so našli zapiske, v katerih žurnaliste pozivlja, da jih morajo objaviti — žurnaliste, ki pa bi tega ne storili, proklinja.

Mož je nedavno prosil rajnega kralja za podporo, a je bil odbit. To ga je še bolj razburilo in je sklenil se maščevati.

Morilec ni imel nobanih tovarišev.

Carigradski grški listi pišejo, da je Schinas osem let služil kot upravitelj pri svojem stricu v Parizu, a ga je ta spodil, ker je poneveril denar. V Makedoniji je stal Schinas baje v zvezi z bulgarskim četašem Sandarskim.

NOVI KRALJ.

Atene, 20. marca. Novi kralj Konstantin je že odpotoval iz Janine. Janina je vsa v žalnih zastavah. Ko je kralj stopil v avtomobil, je množica klicala: »Živel kralj Konstantin! Živel prestolonaslednik Jurij!«

Pogreb rajnega kralja se vrši v Atenah v kakih osmih dneh.

Kraljica Olga se je onesvestila, ko je izvedela grozno novico. Topovi so naznanili žalostno vest, vsi zvonovi so zazvonili. Zbornica je sklenila šestmesečno žalno dobo, votirala naroden spomenik rajnemu kralju in aklamirala novega kralja.

DUMA OB KRALJEVSKEM UMORU.

Peterburg, 20. marca. Duma je sklenila včeraj poslati novemu kralju, kraljici in grški zbornici sožalno brzojavko. V kapeli

palače Aničkov se je vršil slovesen rekvijem, kateremu so prisostvovali car, obe carici, veliki knezi in knežne.

GRKI VALONE NE BODO ZASEDLI.

Atene, 20. marca. Grška vlada je dala prestolonasledniku nalog, da zasede vse južnoalbanske kraje, ki jih Grčija zahteva v svoji spomenici na velesile zase, ne pa Valone. Zato je bojazen Italije čisto neopravičena.

DRAČ SRBSKO PRISTANIŠČE.

Belgrad, 20. marca. Stavbno ministrstvo je projekt za nevtralnno lukso v Draču že izdelalo. Proračunanih je 40 milijonov Fr. Pristanišče bo obsegalo 130 hektarjev in bo imelo za prvo silo prostora za 60 velikih ladij.

† GROFICA KULMER.

Zagreb, 20. marca. Včeraj je umrla tu grofica Kulmer, rojena Erdödy, stara 84 let.

VSESOKOLSKI ZLET LETA 1913.

Zagreb, 20. marca. Vsled vladne prepovedi vsesokolskega zleta v Ljubljani se bodo vršili med sokolskimi zvezami pogovori, da se določi drugo mesto za letošnji vsesokolski kongres. Po dosedanjih dispozicijah bi se vršil vsesokolski zlet v Rusiji, skoro gotovo v Peterburgu.

TRAGIČNA USODA BULGARSKEGA ČASTNIKA.

Dunaj, 20. marca. Bulgarskega topniškega stotnika Darleva, ki je pred Odrinom pet mesecev poveljeval nad neko baterijo in se je prišel semkaj zdraviti, so prepeljali v norišnico.

AVSTRIJSKI REZERVIST USTRELIL ČASTNIKA.

Opava, 20. marca. Rezervni korporal Pagač je na povratku z neke vaje ustrelil nadporočnika 13. pehotnega polka Miloša Šrameka, ker ga je ta pozval k raportu.

PREMOŽENJSKI DAVEK V NEMČIJI.

Kolin, 20. marca. Nemški zvezni svet je v pokritje stroškov za pomnožitev armade sklenil enkratni 2½% davek na premoženje.

RAZBIT VOJNI RAKOPLOV.

Karlsruhe, 20. marca. Vojni rakoplov, zračna križarka L Z-15 se je vsled viharja popolnoma razbil.

Gibanje angleških hotelskih uslužbencev. Iz Londona: Hotelski kuharji

Zdravniško se priporoča

Ako se otroci ne morejo vsled nezadostne ali pomanjkljive prehrane ali vsled kateregakoli vzroka prav razvijati, tedaj nezasuži nobeno drugo kreplilno sredstvo večjega zaupanja kakor Scottova emulzija ki se je izborna obnesla pri tvorbi kosti in pri utrditvi telesa. Ona vsebuje redilne snovi, ki pospešujejo rast močnih in pravih kosti in cel razvoj, tako da postanejo otroci kmalu živahni in veseli. Malim ugaja Scottova emulzija; z velikim veseljem jemljejo to sladko, smetani podobno zmes.

SCOTTOVO EMULZIJ,

ki je že 40let po vseh deželah uvedena, priporočajo mnogi zdravniki, ker jo cenijo v vsakem oziru kot zanesljiv in uspešen preparat.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 30 vin. v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu 1 pošiljatev potom lekarne za poskušnjo

in natakariji jako odločno nadaljujejo boj za zboljšanje plač. Poslužujejo se pri tem najbrezobzirnejših sredstev. Tako so dne 17. t. m., ko se je o priliki irskega praznika sv. Patrika v nekem hotelu imel vršiti velikanski obed, h kateremu je bilo povabljenih 700 oseb, v zadnjem hipu poslali posebno poslanstvo k hotelirju in zahtevali, da dovoli zvišanje plač svojemu osebju; ako ne ugodí, se ne bo serviralo niti krožnika juhe. Hotelir ni imel izhoda in se udal. Enako se postopa tudi drugod. Boj se bo razširil tudi v provinčna mesta. Gibanju so se sedaj pridružili tudi plačilni natakariji in natakarike. Prihodnjo soboto se zahteve predložijo tudi goštilničarjem.

Dekla zastupila osem oseb. Dekla veleposestnika Krukovskega v Falunu (Litava) je iz maščevanja primešala strupa v jed, ki je bila namenjena za gospodarjevo družino. Vseh osem članov družine je kljub zdravniški pomoči umrlo. Morilko so zaprli.

897

Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je mirno v Gospodu zaspal naš preljubljeni oče

Jožef Papež,

posestnik na Brodu pri Boštanju, dne 19. t. m. ob 1. zjutraj po dolgotrajni bolezni, previden z sv. zakramenti za umirajočega, v starosti 68 let. Pogreb predragega očeta se bo vršil v celrtek, dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Boštanju. Priporočamo ga v pobožno molitev in v blag spomin.

Na Brodu, dne 19. marca 1913.

Žalujoči ostali.

872

Sprejemem takoj

kleparskega pomočnika

zmožnega stavbenega in galanterijskega dela in klenarskega učenca.

Karol Neumann, klenarski mojster, Jesenice, Gorenjsko.

Veliko množino

erženih otepov

(slame)

ima na prodaj Jos. Vodnik, trgovec v Spodnji šiški.

888

Služba

cerkvenika in organista

se razpisuje v Bevkah, p. Vrhnika. Dohodki so: stanovanje, polje (njive in travniki), bira nad 200 kron.

Prednost imajo nad 40 let stari. Znanost: igranje Cecilije. 889 3

Pismene ali ustmene poročila je nasloviti na: Duhovniški urad Bevke, p. Vrhnika.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

899

Globoko potrtem srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem vest o prerani izgubi iskreno ljubljene, nepozabne soproge, gospe

Franje Stark

ki je danes, dne 20. marca zjutraj ob 1/2 8. uri, previdena s svetimi zakramenti za umirajočega, po dolgi, zelo mučni bolezni v 56. letu starosti mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb preblage rajnice se vrši v soboto, dne 22. marca ob 1/2 3. uri popoldne iz hiše žalosti Pražakova ulica št. 10 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja dne 24. marca ob 8. uri zjutraj.

Nepozabno pokojnico priporočam v pobožno molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 20. marca 1913.

Friderik Stark
soprog.

Dr. Jeršetove šmarnice »Mati čudovita«. Zopet enkrat šmarnice, ki jih bo res vesel šmarničar in veselo ljudstvo! Ni lahko vedno kaj novega povedati o Materi božji. Dr. Jerše je povedal najlepše, kar je vedel, in tega lepega je mnogo. Povil je v šmarnice najlepše cvetove, kar jih je našel po vrteh Marijinih častilcev. Z govorniško silo, živahno, pestro, morda nekoliko prebujno, a brez pretiravanja dr. Jerše kaže Mater čudovito, njene prelepe prednosti in čednosti. Že naslovi šmarnic so kakor lepi cvetovi v vencu Marijinem: Lilija dolinska, Mati dobrega sveta, Mati lepe ljubezni, Mati svetega veselja, Žena obdana s solncem, Dolorosa . . . Največja prednost teh šmarnic je pa, da so res šmarnice, govori o Mariji, in sicer govori povzeti iz dogme. Najlepše, kar vemo o Materi božji, je kratko povedano v dogmi, in te šmarnice takorekoč poganjajo iz Marijine dogme, kakor poganjajo bele majniške šmarnice iz plodne gomoljke. — Ker je radi finega papirja oblika kaj priročna in so knjižici dodane lepe mašne in druge molitve, se bodo te šmarnice priljubile tudi kot molitvena knjižica s premišljevanji.

Radi opustitve trgovine
prodam po nizki ceni:

1 popolnoma nov 870

Adler pisalni stroj
I petrolejski aparat

za točenje, držec 1 sod petroleja in

I krasen lestenec

za trgovino, na bencin za 200 sveč. Vprašaj se pri tvdku R. M. Zore, Jesenice, Gorenjsko.

Spreten organist in pevovodja

Zeli nastopiti s 1. majem t. l. v večji farni cerkvi tozadevno službo. Zmožen je učiti in voditi godbo katerekoli vrste. — Naslov pove iz prijaznosti uprava tega lista pod: šte. 835. — (Znamka za odgovor!)

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar t. kir. odd. dož. boln.

Pri Brezjah, blizu župne cerkve, je primerno

stanovanje
za gg. duhovnike

v pokoju ali kakšno manjšo družino. — Franc Vene, Mošnje št. 6, pošta Radovljica, Gorenjsko. Priloži naj se znamka za odgovor. 904

Malo rabljena in dobro ohranjena
2 šivalna stroja za čevljarje
in 1 šivalni stroj za krojače

se ceno prodajo. 896

Natančneje pojasnila v gostilni pri gosp. Jakob Beuc, Dunajska cesta.

Išče se izurjen, samostojen

knjigovodja

obenem
korespondent

z dobrimi spričevali in referencami; ameriškega knjigovodstva zmožni imajo prednost. Plača po dogovoru. Eventuelno se sprejme tudi ženska moč. — Ponudbe na „Savinjsko rastlinsko destilacijo“ v Žalcu.

Proda se dobro idoča

pečarska obrt

z veliko trgovino posode, s 4—5 pomočniki, 60—100.000 K letnega prometa, velikim številom odjemalcev, tudi na Kranjskem. Cena 3000 K. — Zaloga posebej le proti gotovini, v Celovcu v bližini »Narodnega Doma«. — Vprašanja sprejema uprava lista pod št. 795.

Golsa

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je izumljen nek ozdravljeneč, četudi so bila brez uspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vposlatvi 20 vin. v znamkah naš prospekt. 1857

Kemični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

Ljubljana, Franca Jožeta C. 3.
I. Kette,
nova specialna modna trgovina za gospode

Priporoča se

Dobičkanosno podjetje

ki donasa na leto 5 do 10.000 kron dobička, se lahko kupi z malim posestvom vred na Kranjskem. Pripravno je posebno za kmečke, dela vane zakonske, tudi z večjo rodbino. Delo je lahko, vendar priporočljivo za mlade ljudi. — Potreben kapital 3000 do 5000 kron. Prijazne ponudbe pod »Dobičkanosno podjetje šte. 891« na upravnitvo „Slovenca.“ 891

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj
„ 12— opoldan	„ 1:40 popoldan
„ 3:30 popoldan	„ 5:10 popoldan

Odhod iz Logatca:	Prihod v Idrijo:
ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
„ 2:30 popoldan	„ 4— popoldan
„ 6:30 zvečer	„ 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič	„ 1:50	„ 1—
Godovič-Hotedršica	„ 1:50	„ 1—
Hotedršica-Logatec	„ 1:50	„ 1—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič	„ 1:50	„ 1—
Godovič-Hotedršica	„ 1:50	„ 1—
Hotedršica-Logatec	„ 1:50	„ 1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. Kunc, Ljubljana

priporoča svoje izberne izdelke vsakovrstnih

847 1

..... pomladanskih oblačil.

Strogo solidna postržba. Ilustrovani ceniki na razpolago. Najnižje, stalne cene.

E 1130/12
9

Dražbeni oklic.

895

Dne 27. marca 1913 dopoldne ob pol 10. uri bo pri spodaj oznamenjeni sodniji, v izbi št. 8 dražba zemljišča vl. št. 648 k. o. Kandija obstoječega iz vile v Kandiji št. 88 oddaljene pet minut od Novega mesta in 1 njive oziroma vrta okoli vile, ki je cenjeno na 5900 K.

Najmanjši ponudek znaša 3934 K.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine smejo tisti, ki žele kupiti, pogledati pri spodaj oznamenjeni sodniji, v izbi št. 5 med opravljenimi urami.

C. kr. okrajna sodnija Rudolfovo, oddelek II.

dne 4. februarja 1913.

Za Velikonoč sem prejel

900

nad 4000 kom. oblek za gospode, najnovejše mode, od K 12— naprej.

„ 2000 „ oblek za dečke, najnovejše mode „ „ 8— „

„ 2000 „ pralnih kostumov za otroke „ „ 2— „

„ 1500 raglanov v najnovejših barvah za gospode

in dečke „ „ 14— „

„ 3000 modnih hlač „ „ 4— „

„ 1500 pelerin „ „ 10— „

„ 15000 damskih kostumov, raglanov, prašnih manteljev, bluz in kril po čudovito nizki ceni. Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Št. 251/pr.

Razpis.

Pri kranjskem deželnem štabnem uradu je namestiti neka

stavnih adjunktov in stavnih praktikantov.

Stavbni adjunkt dobi prejemke VII. plačilnega razreda deželnih uradnikov t. j. letno plačo 2200 K in aktivitetno doklado v letnem znesku 672 K, stavbni praktikant pa vživa adjutum v letnem znesku 1600 K.

Za ta mesta se zahteva dovršitev tehniških študij in izpitov, kakršni so potrebni za sprejem na enaka mesta v državni službi. Za mesto stavbnega adjunkta se poleg tega zahteva vsekako še praktična izvežbanost v tehnični stroki.

Prosilci za eno razpisanih mest predložijo naj svoje s krstnim in domovinskim listom, s pričevalom o fizični sposobnosti, z dokazili o strokovni vsposobljenosti ter s spričevali o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje

do 20. aprila 1913

podpisanemu deželnemu odboru.

V prošnji je tudi navesti, če je prosilec še podvržen vojaški dolžnosti.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 17. marca 1913.

Deželni glavar:

Dr. Šusteršič.

902

Za tako številne dokaze prisrčnega sočuvstvovanja povodom prebitke izgube, ki nas je zadela, izrekamo najtoplejšo zahvalo

901

rodbina Gressel-Sajovic.

ZADNJE NOVOSTI!

Priporočila se največja izbira spomladnih kostumov, modernih jop in plaščev, vrhnjih kril za **DAME in DEKLICE**

Za **GOSPODE in DEČKE**

velika izbira oblek, površnikov, nepremočljivih pelerin najnovejšega kroja ::::: Radi neznatnih stroškov cene brez konkurence

Konfekcijska trgovina
A. Lukič, Ljubljana
Pred Škofijo šteč. 19

665

Priporočila se
modni salon damskih in vseh vrst slamnikov.

Najnovejša pariške in dunajske oblike.

864

Žalni klobuki so tudi vedno v zalogi.

Cene nizke. Postrežba točna in solidna. Pismena naročila se odpremi obratno. — Z odličnim spoštovanjem

A. Adamič, Kranj.

Izgotovljene obleke

površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufaktorni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Škofijo 3 nasproti gostilne „Pri Sokalu“ v podružnici tvrde R. Miklauc.

767

MODNI SALON STUCHLY-MASCHKE

Židovska ulica št. 3.

naznanja in priporočila častitim damam tu- in na deželi svojo krasno izbiro dunajskih in pariških modelov, kakor največjo zalogo športnih klobukov

Žalni klobuki vedno v zalogi. Popravila se točno izvršujejo. Cene zmerno nizke.

Krasni moderni spomladanski kostumi, moderne jope in plašči, vrhnja krila, raznovrsne bluze v največji izbiro in dobrega okusa priporočila

Modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

846

Bodočnost na Balkanu!

874

Vsi oni, ki se nameravajo preseliti v Srbijo ali Bulgarijo, bodisi glede služb za vse poklice ali etabliranja v vseh strokah trgovine in obrti, naj se z zaupanjem obrnejo na podpisano pisarno, ker ima ta svoje zaupnike v vseh večjih mestih Srbije in Bulgarije ter daje interesantom najzanesljivejša informacije. Slovani se bodo povsod in predvsem vpoštevali, a nepoučen naj nihče ne pride semkaj. Pisma se frankirajo s 25 vin. znamko.

Informacijska pisarna „MERKUR“, Sofija, ulica Legé 27/II.

A 40/12/49

Razglas.**Prostovoljna dražba posestva in premočnin.**

C. kr. okrajno sodišče v Pliberku kot zapuščinska oblast po Francu Schlebnigu naznanja tem potom, da se dovoljuje na prošnjo zastopnika dedičev prostovoljna prodaja naslednjih zemljišč za pristavljene izklicne cene.

1. Staro Niemcovo posestvo v Libeličah zemlj. knj. ulož. št. 27 kat. obč. Gora pri Libeličah, toda brez stavbene parcele 22/2 kat. obč. Gora pri Libeličah (trgovina) in njive 453 in 454 kat. obč. Libeliče (Vinjareba) za 8.879 K 76 v.

2. Novo Niemcovo posestvo v Libeličah vlož. št. 54 kat. obč. Gora pri Libeličah za 28.746 K 09 v (Gostilna).

3. Wurdejeva kajza v Libeličah vlož. št. 56 kat. obč. Gora pri Libeličah za 4295 K 66 v. Rebernik-Niemcov mlin (v zemlj. knjigi Rebernikova kovačnica) vlož. št. 73 in Niemcov travnik vlož. št. 74 Gora pri Libeličah skupaj za 2.893 K 92 v.

4. Popratova kmetija vlož. št. 43 kat. obč. Gora pri Libeličah za 5.360 K 88 v in sicer najprej posamezno in potem vsa zemljišča skupaj za najvišjo skupno ponudbeno ceno posameznih zemljišč. Ponudbe pod temi cenami se ne sprejmo.

Dražba se vrši

dne 2. aprila 1913 dopoldne ob pol 10. uri

na licu mesta v Libeličah. Po vspešni dražbi posestev se vrši dražba premočnin, kot živine, gospodarskega orodja, hišne in gostilniške opreme proti takojšnjemu plačilu in odpravi izdražbenega blaga. Zastavne pravice na posestvu vključenim upnikom ostanejo nedotaknjene. Pred pričetkom dražbe mora vsak dražitelj položiti na roke dražbenega komisarja varščino 10% izklicne cene, 25% najvišjega ponudka se mora plačati tekom 14 dni, polovico ostanka 1. maja, druga polovica pa 1. julija 1913 obenem z medtem naraslimi 5% obrestmi. Izkupiček za premočnine se mora vzročiti v roke sodnemu komisarju, oni za posestva pa sodišču. Posejanje se mora posebej plačati. Pogoji se ogledajo lahko pri sodnji.

C. kr. okrajno sodišče odd. I. v Pliberku

dne 9. marca 1913.

882

Za pomlad in poletje

priporočila tvrda

Gričar & Mejač
Ljubljana

Prešernova ulica šteč. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter

mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko.

855

St. 243/pr.

Razpis.

Na deželni kmetijski šoli na Grmu se razpisuje mesto strokovnega učitelja za živinorejo in mlekarstvo s prejemki VII. plačilnega razreda deželnih uradnikov t. j. z letno plačo 2200 K in aktivitetno doklado 672 K.

Strokovni učitelj, če je samec, dobi tudi naturalno stanovanje na Grmu.

Služba se odda za eno leto provizorno, po preteku te dobe pa se bo nastanil strokovni učitelj definitivno, če bo zadostil vsem zahtevam in če se bo izkazal z učiteljsko usposobljenostjo za kmetijske srednje šole.

Prosilci za to mesto naj predložijo svoje prošnje do

3. aprila 1913

podpisanemu deželnemu odboru. Prošnjam je priložiti krstni list, domovinski list, spričevalo o fizični sposobnosti, dokazila o dovršenih študijah in o strokovni usposobljenosti ter dokazila o znanju slovenskega in nemškega jezika. V prošnji je tudi navesti, če je prosilec še podvržen vojaški oolžnosti.

857 3-1

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 15. marca 1913.